

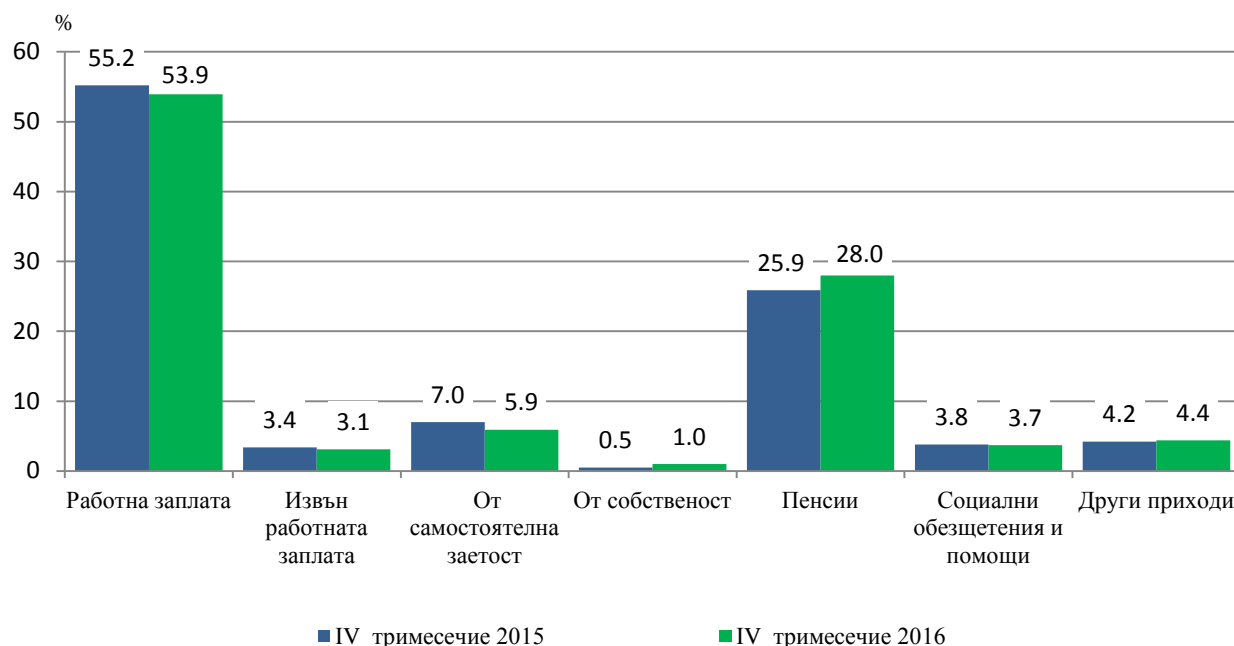
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2016 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2016 г. е 1 325 лв. и нараства с 5.0% спрямо същото тримесечие на 2015 година.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял са доходите от работна заплата (53.9%), следвани от доходите от пенсии (28.0%), доходите от самостоятелна заетост (5.9%) и доходите от социални обезщетения и помощи (3.7%).

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинство през четвъртото тримесечие на 2015 и 2016 година

Спрямо четвъртото тримесечие на 2015 г. относителният дял на дохода от работна заплата намалява с 1.3 процентни пункта, а доходът от пенсии нараства с 2.1 процентни пункта.

В номинално изражение през четвъртото тримесечие на 2016 г. в сравнение със същото тримесечие на 2015 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва:

- Доходът от **работна заплата** нараства от 697 на 715 лв. (с 2.5%).
- Доходът от **самостоятелна заетост** намалява от 89 на 79 лв. (с 11.2%).
- Доходите от **пенсии** нарастват от 327 на 372 лв. (с 13.6%).
- Доходите от **социални обезщетения и помощи** нарастват от 47 на 49 лв. (с 4.3%).

През четвъртото тримесечие на 2016 г. относителният дял на **паричния доход** на домакинствата в общия доход е 99.0%, а делът на дохода от натура е 1.0%.

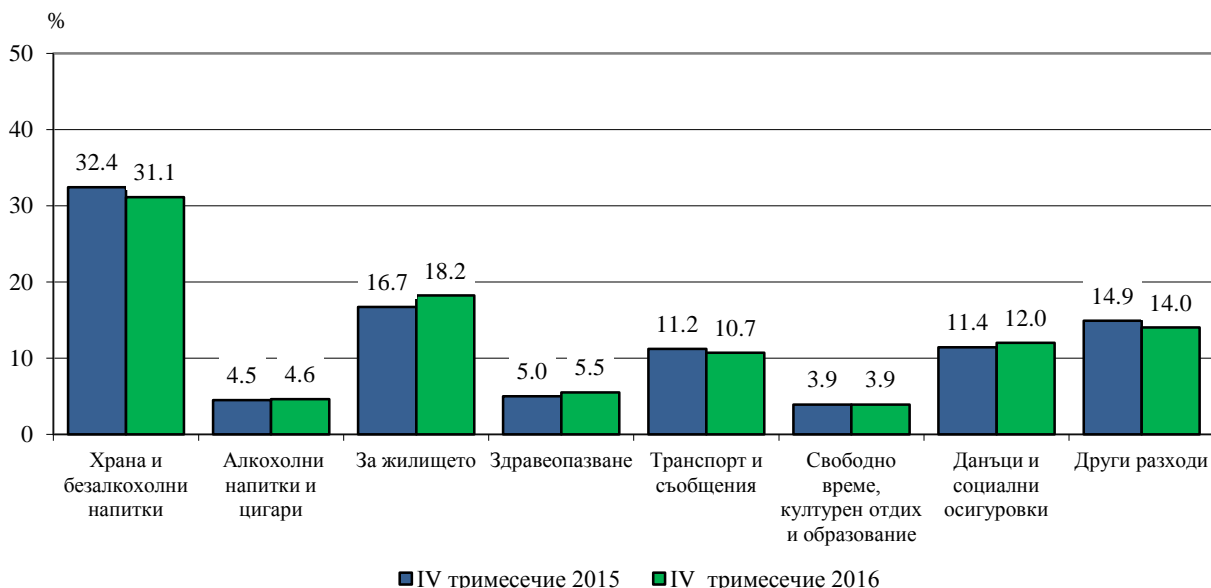

Разходи на домакинствата

Общият разход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2016 г. е 1 209 лв. и се увеличава с 4.1% спрямо същото тримесечие на 2015 година.

В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за храна (31.1%), следвани от разходите за: жилище (18.2%), данъци и социални осигуровки (12.0%) и транспорт и съобщения (10.7%).

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинство през четвъртото тримесечие на 2015 и 2016 година

Спрямо четвъртото тримесечие на 2015 г. относителният дял на разходите за храна и безалкохолни напитки намаляват с 1.3 процентни пункта, а се увеличават разходите за жилище с 1.5 процентни пункта.

Като абсолютни стойности през четвъртото тримесечие на 2016 г. в сравнение със същото тримесечие на 2015 г. средно на лице от домакинство разходите по видове се променят, както следва:

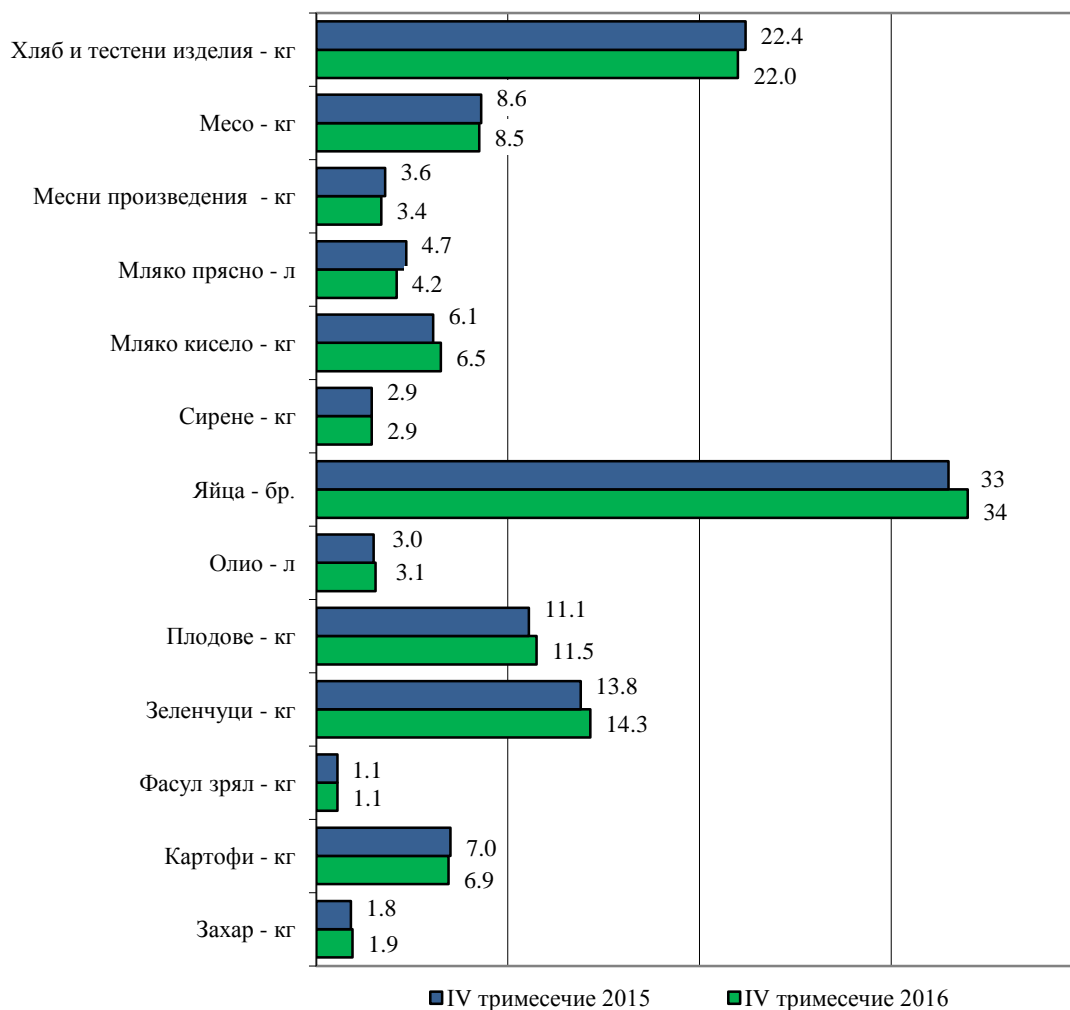
- Разходите за **храна и безалкохолни напитки** са без промяна - 376 лева.
- Разходите за **жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома)** се увеличават от 195 на 219 лв. (с 12.7%).
- Разходите за **транспорт и съобщения** намаляват от 130 на 129 лв. (с 0.6%).
- Разходите за **здравеопазване** се увеличават от 58 на 67 лв. (с 14.6%).
- Разходите за **алкохолни напитки и цигари** се увеличават от 52 на 55 лв. (с 5.5%).
- Разходите за **свободно време, културен отдих и образование** нарастват от 48 на 50 лв. (с 6.0%).

Потребление на домакинствата

Потреблението на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2016 г. не се променя съществено спрямо същото тримесечие на 2015 година. По-значително се увеличава потреблението на зеленчуци - от 13.8 на 14.3 кг, на плодове - от 11.1 на 11.5 кг, и на кисело мляко - от 6.1 на 6.5 килограма. По-съществено намалява потреблението на прясно мляко - от 4.7 на 4.2 л, и на хляб - от 22.4 на 22.0 килограма. Без промяна е потреблението на зрял фасул и сирене.

Фиг. 3. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2015 и 2016 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** Наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярни или еднократни трансфери от други домакинства и продажби на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за Наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него са публикувани на сайта на НСИ в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата”.

Приложение

Таблица 1

Общ доход на домакинствата по източници на доходи през четвъртото тримесечие на 2015 и 2016 година

Източници	Четвърто тримесечие 2015			Четвърто тримесечие 2016		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ доход	100.0	3002.78	1262.32	100.0	3074.50	1325.31
Брутен общ доход	97.1	2916.12	1225.89	96.9	2979.46	1284.35
Работна заплата	55.2	1658.44	697.18	53.9	1657.80	714.62
Извън работната заплата	3.4	102.15	42.94	3.1	94.46	40.72
От самостоятелна заетост	7.0	210.67	88.56	5.9	182.41	78.63
От собственост	0.5	16.07	6.76	1.0	31.19	13.44
Пенсии	25.9	777.65	326.91	28.0	861.84	371.51
Обезщетения за безработни	0.4	10.80	4.54	0.3	9.27	4.00
Семейни добавки за деца	0.9	26.09	10.97	0.7	22.22	9.58
Други социални помощи	2.5	74.30	31.23	2.7	81.61	35.18
Регулярни трансфери от други домакинства	1.3	39.95	16.79	1.3	38.66	16.66
Приходи от продажби	0.3	8.78	3.69	0.3	10.00	4.31
Други приходи	2.6	77.88	32.74	2.8	85.04	36.66
Изтеглени спестявания	x	64.69	27.19	x	101.00	43.54
Заеми и кредити	x	23.32	9.81	x	20.60	8.88

Таблица 2

Общ разход на домакинствата по групи разходи
през четвъртото тримесечие на 2015 и 2016 година

Източници	Четвърто тримесечие 2015			Четвърто тримесечие 2016		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ разход	100.0	2763.84	1161.88	100.0	2805.24	1209.24
Потребителски общ разход	82.4	2277.35	957.37	82.3	2309.73	995.65
Храна и безалкохолни напитки	32.4	894.66	376.10	31.1	873.27	376.44
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.5	124.06	52.15	4.6	127.65	55.03
Облекло и обувки	4.4	122.87	51.65	4.5	126.18	54.39
Жилища, вода, електроенергия и горива	13.2	365.65	153.71	14.0	392.33	169.12
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	3.5	97.13	40.83	4.2	116.46	50.20
Здравеопазване	5.0	139.14	58.49	5.5	155.49	67.03
Транспорт	6.8	188.41	79.21	6.4	178.75	77.05
Съобщения	4.4	121.30	50.99	4.3	121.56	52.40
Свободно време, културен отдих и образование	3.9	107.06	45.01	3.9	110.63	47.69
Разнообразни стоки и услуги	4.2	117.07	49.21	3.8	107.42	46.30
Данъци	4.9	136.46	57.37	5.3	149.18	64.31
Социални осигуровки	6.5	179.97	75.66	6.7	188.34	81.19
Регулярни трансфери към други домакинства	1.5	40.59	17.06	1.1	30.94	13.34
Други разходи	4.7	129.46	54.42	4.5	127.05	54.77
Влог	x	77.96	32.77	x	137.82	59.41
Покупка на валута, ценни книжа	x	-	-	x	0.19	0.08
Изплатен дълг и даден заем	x	95.42	40.11	x	88.84	38.30